WERKCONFERENTIE
CIRCULAIR BOUWEN
AAN MORGEN 2026

Renoveren met biobased materialen

Biobased renoveren?
Gewoon doen.

Building Balance

Elisabeth ter Borg

Trekker/Ketenregiseur Zuid-Holland
Verantwoordelijke Biobased Nieuwbouwopgave Corporaties
Landelijk activator woningcorporaties
Bestuurder Stadsboerderij Caetshage

fien wonen

Elisabeth ter Borg, elisabeth@buildingbalance.eu

LOKAAL NAGROEIBAAR RENOVEREN

in 2030 is:

30%

van de woning-nieuwbouw minimaal 30% biobased obv gewicht

van de isolatie in de utiliteit biobased

van de isolatie in de woningrenovatie biobased

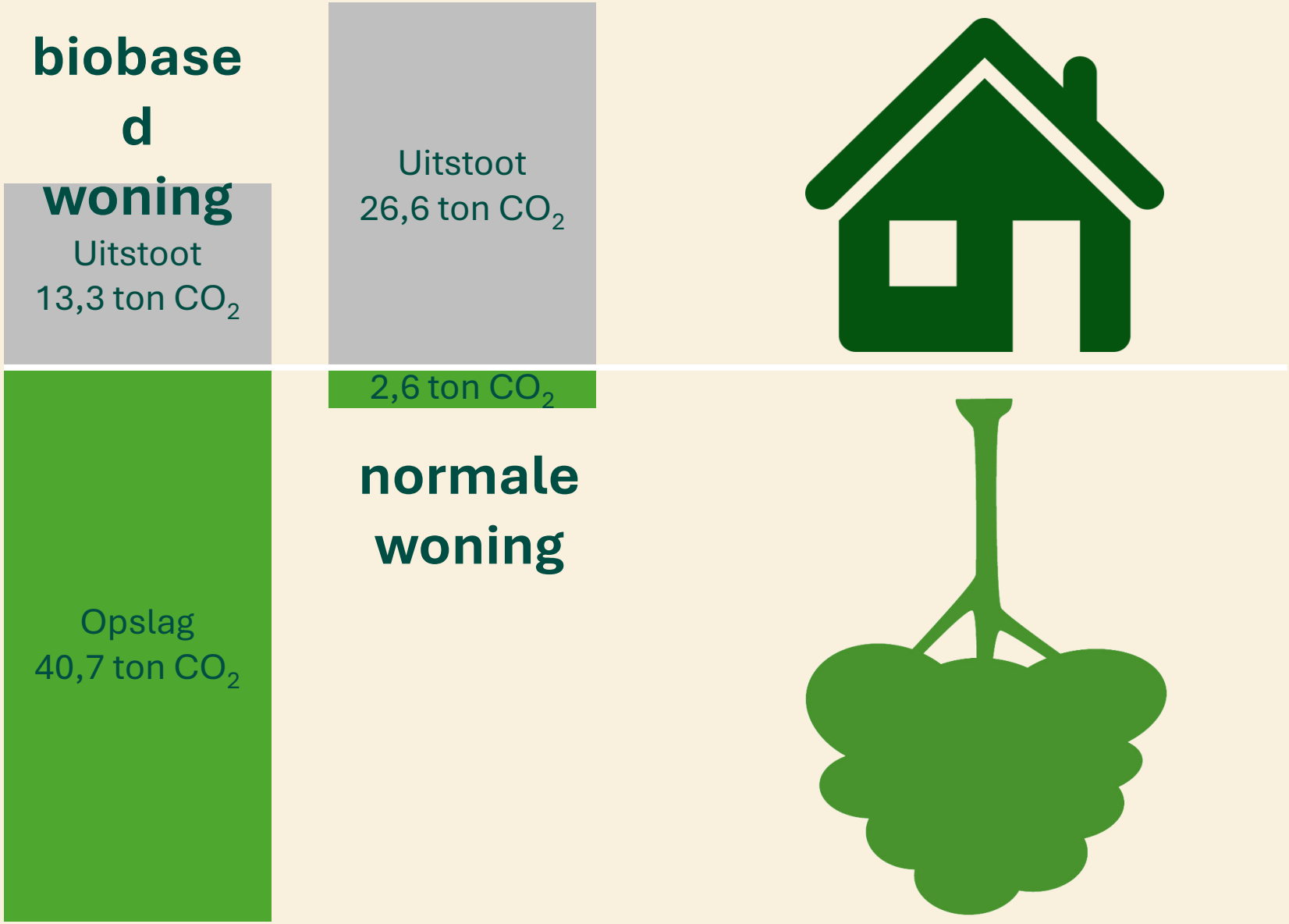

Building Balance

BUILDING BALANCE

Building Balance activiteiten

- + Opzetten en opschaling ketens
- + Vraagstimulering bouw
- + Activering agro en verwerking
- + Testen en certificeren
- + Kennisdeling en onderwijs
- + Onderzoek en innovatie
- + De juiste marktcondities

WAT KAN ER BIOBASED?

Building Balance

ISOLATIE

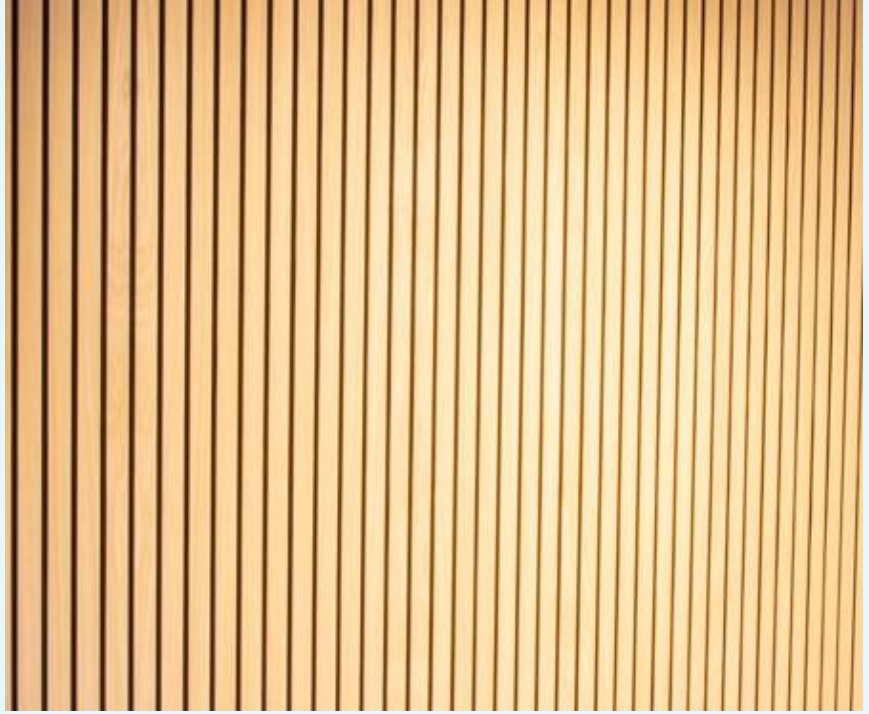

PLAAT

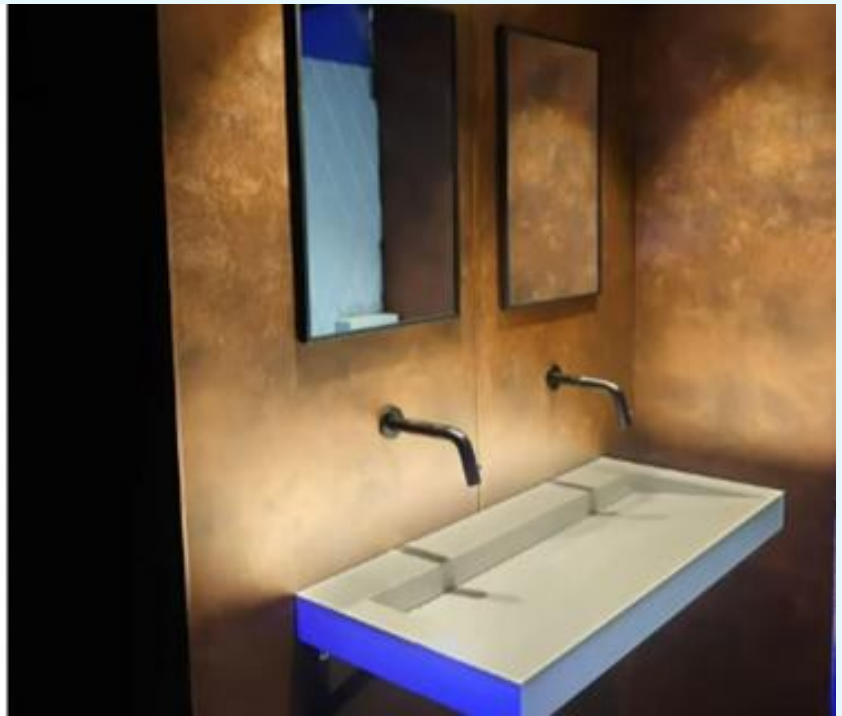

kr.com/fietsberaad
Maarssen-Broek
Maarssen-Dorp 3
Utrecht 7
Breukelen 2
Lage Weide 4

COMPOSIET

VLOEREN

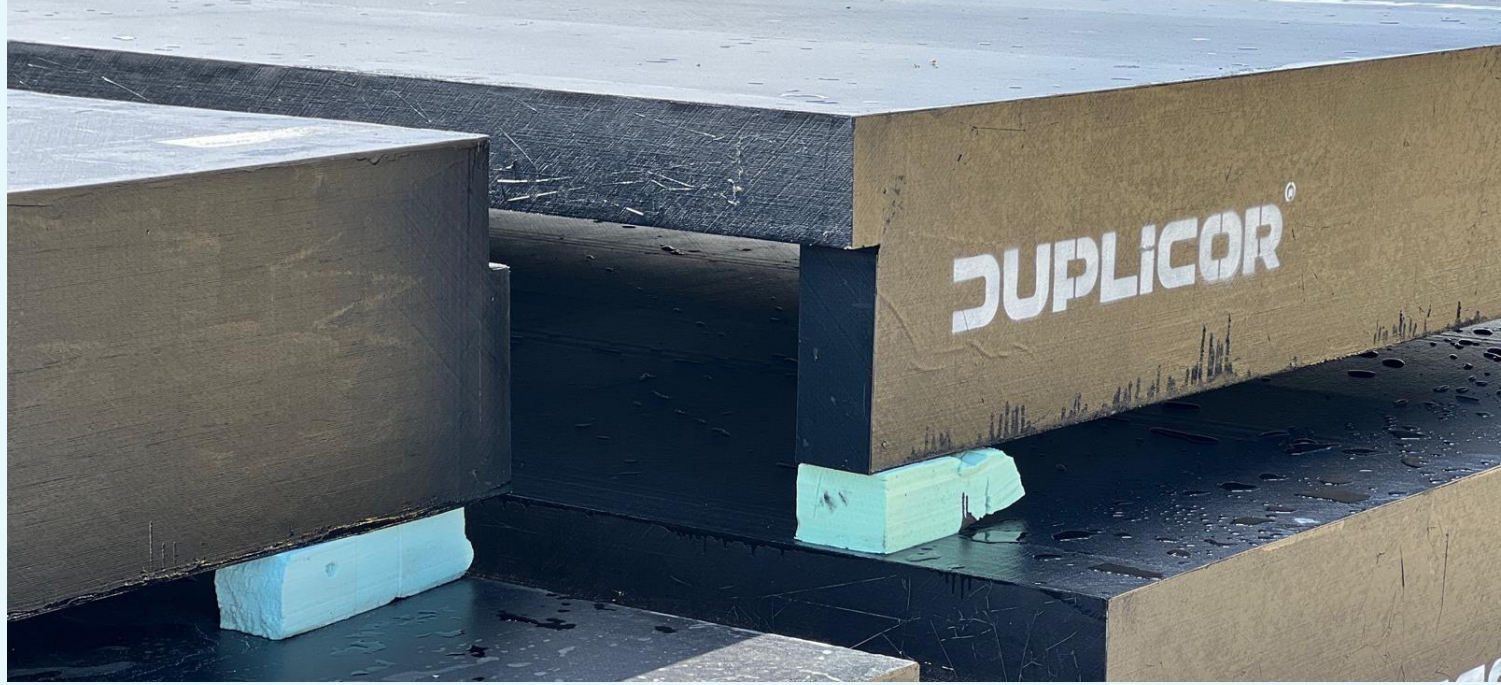

DEUREN

BINNENWANDEN

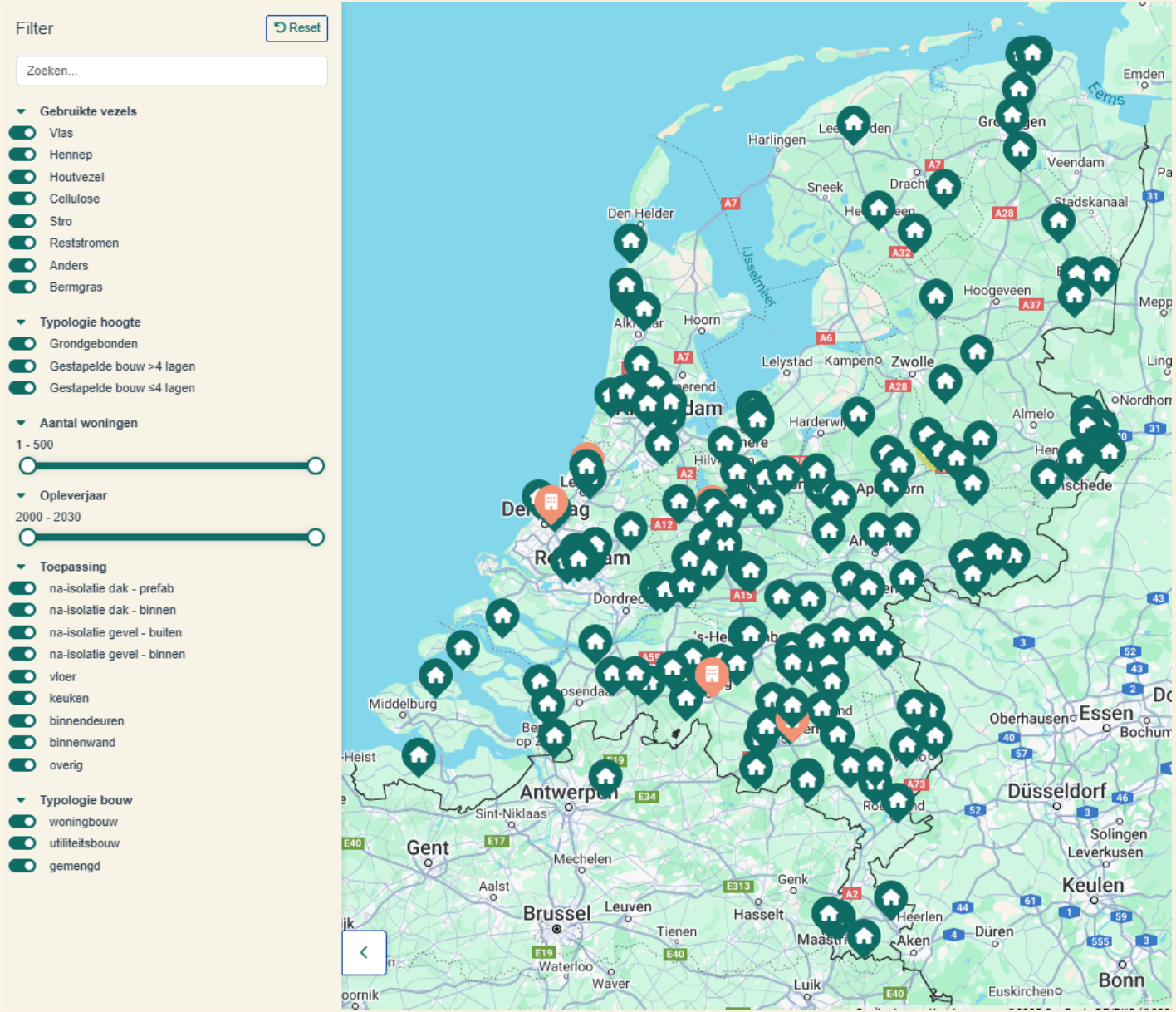

VOLOP BIOBASED GERENOVEERD

Scan mij voor een dynamisch overzicht van biobased renovatieprojecten in Nederland

Building Balance

Doel 2026

6.038

3.962

10.000 daken

Building Balance

Aan de slag met Koppelkansen

DÂK De nieuwe standaard voor biobased dakrenovatie

€ 10 miljoen subsidie

Probleem:
- Biobased renovaties zijn te duur
- Veel losse pilots, weinig opschaling

Oplossing:
- Één marktstandaard: DÂK
- Solidariteitsaanpak: kennis en R&D delen
- Betaalbaar & opschaalbaar biobased dak

Aanpak:
- DÂK 1.0 → doorontwikkeling naar industriële standaard
- Kennisdeling via 100% open consortium
- Verbinden van innovatieprojecten en pilots

Doelen:
- Betaalbaar en schaalbaar biobased dak voor iedereen
- Nieuwe marktstandaard zonder constructieverzwaring
- Opschalen naar >675.000 daken
- 63% CO_2-reductie in 30 jaar

Hoe bereiken we dit?
- Industrialisatie & digitalisering (AI, robotisering)
- Kennis- en leerprogramma voor hele sector
- Collectieve R&D en kostendeling
- Portfolioanalyse & contingent-aanpak voor opschaling

Impact:
- Kostenreductie: €29.500 → €18.500 per woning
- Productiviteit ×8 met zelfde mensen
- 10.000 woningen gerenoveerd in 2030
- Inspiratie voor brede verduurzaming in NL

MET EIGEN KETENPARTNERS

VEEL PARTIJEN ZORGT VOOR GROTE ‘OLIEVLEK’

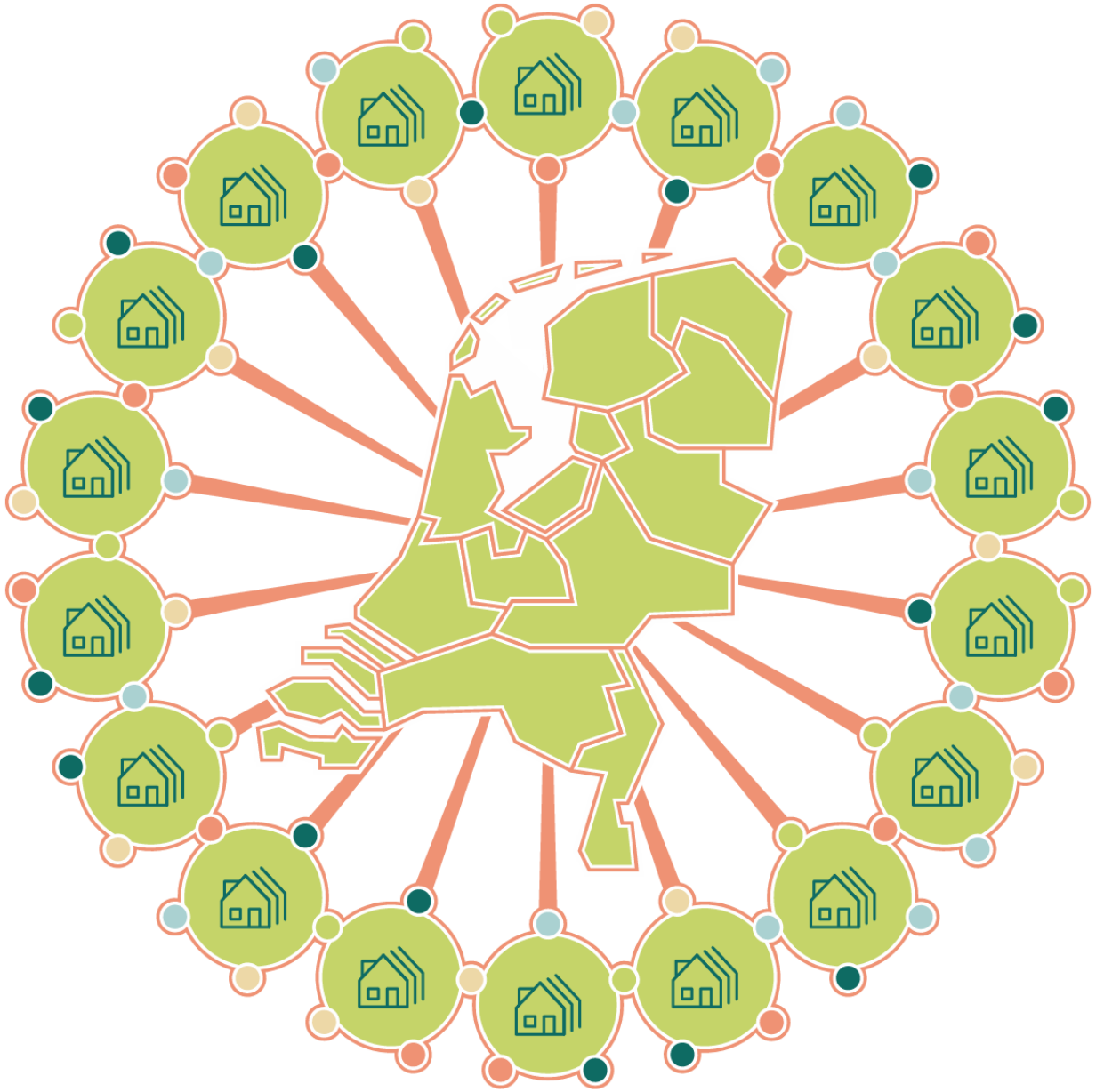

- Woningeigenaar
- Bouwer
- Timmerfabriek
- Boer
- Isolatiebedrijf

Building Balance

Building Balance

Biobased Module Prijzenboek DO, MO & PO

Biobased module prijzenboek

Biobased alternatievenlijst

Beter, zonder uitzoekwerk.

Inzetbaar bij Dagelijks-, Mutatie- en Planmatig onderhoud (van kleine tot grote ingrepen).

Vraag lijst aan

Scan de QR code en ontvang de laatst bijgewerkte lijst per e-mail.

Nienke@buildingbalance.eu

Building Balance

Biobased prijzenboek – Validatie van deze alternatieven door de sector

Coen Hagedoorn Bouwgroep

Ymere

HEF WONEN

de Alliantie

koestr

THE GREEN VILLAGE

Vestwal
efficiency in onderhoud

HEMUBO®

intersell
voortdurend verbeteren

Building Balance

Biobased prijzenboek – voorbeeld Stotherm Wood als vervanging van Stotherm Classic

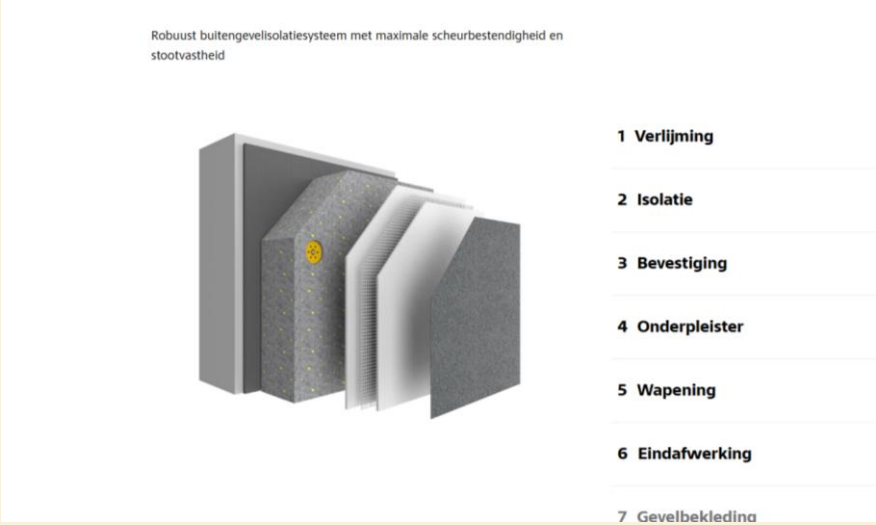

301					
303	gevelisolatie Sto Therm sierpleister Rc-waarde 3,0 EPS WDV 040	Gevelisolatie	Biobased	Vandaag	STO-systeem met houtvezel-isolatie
304	gevelisolatie Sto Therm sierpleister Rc-waarde 3,0 Top 32	Gevelisolatie	Biobased	Vandaag	STO-systeem met houtvezel-isolatie
305	gevelisolatie Sto Therm sierpleister Rc-waarde 3,5 EPS WDV 040	Gevelisolatie	Biobased	Vandaag	STO-systeem met houtvezel-isolatie
306	gevelisolatie Sto Therm sierpleister Rc-waarde 3,5 Top 32	Gevelisolatie	Biobased	Vandaag	STO-systeem met houtvezel-isolatie
307	gevelisolatie Sto Therm sierpleister Rc-waarde 4,0 EPS WDV 040	Gevelisolatie	Biobased	Vandaag	STO-systeem met houtvezel-isolatie
308	gevelisolatie Sto Therm sierpleister Rc-waarde 4,0 Top 32	Gevelisolatie	Biobased	Vandaag	STO-systeem met houtvezel-isolatie
311					

Building Balance

The next step

Dakenchallenge

Samen met corporaties een platdak challenge in de markt zetten om ze uit te dagen met een volledig biobased of hybride concept te komen

Elisabeth@buildingbalance.eu

Building Balance

Wat is er zoal beschikbaar?

Hoe houden biobased isolatiematerialen zich qua **brand**veiligheid in houtbouwconstructies? Een Nieman rapport.

Liever alleen lekeninformatie en conclusies en samenvattingen ten aanzien van **brand**☺?

Beoordeling **brand**klasse HSB wanden met biobased isolatie?

TNO rapport metingen van **vocht** in stro van bestaande dakconstructies.

Biobased **training** voor corporatie met ketenpartners.

Inzicht in **beschikbare biobased producten** voor verschillende bouwdelen

Overzicht van **prestaties** van biobased isolatiematerialen (oa lambda-waarden, Rd-diktes, faseverschuivingen, dampdiffusieweerstand, brandklasse, milieuprestaties, certificering en verwerking)

Overzicht van **bouwdetails**

Building Balance

Biobased renoveren?
Gewoon doen.
Vragen? Opmerkingen?

Elisabeth@buildingbalance.eu

WERKCONFERENTIE CIRCULAIR BOUWEN AAN MORGEN 2026

BIOBASED BOUWEN
HAPPY 2050

BIOBASED BOUWEN
HAPPY 2050

KARO VAN DONGEN EN PETER BAKKER
KARO VAN DONGEN EN PETER BAKKER

ODED VIEW
EPRINT
Materiaalstroomanalyse
LOSMAKBAARHEID
DETACHABILITY
EARTH
BIO-BASED BOUWEN
HAPPY 2050

UNILIN
VISITOR
UNILIN
VISITOR
UNILIN
VISITOR
BIO-BASED BOUWEN
HAPPY 2050

Leven zonder afval

Circulair

Nederland wil in 2050 niet alleen van het gas af zijn, maar ook circulair werken. Dit betekent dat we grondstoffen goed gebruiken, bijvoorbeeld door materialen te hergebruiken en dingen te repareren. Daarnaast gaan we ook meer natuurlijke grondstoffen gebruiken zoals bijvoorbeeld stro.

Ook in Kalsdonk gaan we hiermee aan de slag. We vervangen bijvoorbeeld houten kozijnen die nog goed zijn niet, maar herstellen ze zodat ze weer goed werken en langer meegaan. Het glas wordt wel vervangen en we zorgen ook voor betere isolatie van de woning. We gaan ook het dak isoleren met natuurlijk materiaal, zoals stro, in plaats van bijvoorbeeld steenwol. Stro is goed voor de isolatie, beter voor uw gezondheid en zorgt ervoor dat uw woning langer koel blijft in de zomer. Eind dit jaar starten we met metingen in een aantal woningen. Zo kunnen we u laten zien welke positieve effecten stro heeft op de isolatiewaarde, gezondheid en remmende effect van de opwarming van uw woning.

Duurzaam wonen met meer comfort

Zonnepanelen

Geld besparen door een deel van uw eigen elektriciteit op te wekken? Met zonnepanelen wekt u zelf uw stroom op. U gebruikt dan minder stroom van uw leverancier. En u draagt een steentje bij aan een duurzamere wereld.

De opbrengst is per woning anders. Dat komt door de ligging van uw woning en mogelijke schaduw. We verwachten met de energietarieven van nu en de salderingsregeling meegeteld dat u minimaal € 524,- per jaar bespaart op de kosten van stroom.

Voor de 5 zonnepanelen brengen wij via de servicekosten een bedrag van € 8,95 per maand. Dit is een vast bedrag in de servicekosten en wordt niet verhoogd. Tevens brengen de meeste energieleveranciers een terugleververergoeding in rekening. Deze is gemiddeld € 6,-. Na aftrek van deze kosten bespaart u dus gemiddeld € 344,- per jaar.

Takkers
BIOBASED BOUWEN
HAPPY 2050

KLASSIEK WOONSCHAP

© Vincent Nederpel
Fotografie

WERKCONFERENTIE
CIRCULAIR BOUWEN
AAN MORGEN 2026

Renoveren met biobased materialen

BIOBASED BOUWEN
HAPPY 2050